

Konkrétní realizace a hodnocení činnosti společnosti v roce 2005

Konkrétní průběh jednotlivých aktivit

DŮM SLUŽEB NEVIDOMÝM JOSEFA CHALOUPKY Integrované centrum sociálních služeb těžce zrakově a kombinovaně postiženým osobám

Integrované centrum sociálních služeb pro těžce zrakově a kombinovaně postižené osoby je již zavedeným dlouhodobě působícím komplexem služeb sociální péče i sociálních služeb intervenčního a prevenčního charakteru v Brně a v Jihomoravském kraji. Projekt je úzce zaměřen na cílovou skupinu těžce zrakově, případně kombinovaně postižených osob strašších 15 let, z nichž jedno postižení je zrakové. Této skupině klientů poskytujeme celý komplex služeb. Jedná se o odborně technické služby související s náročnými kompenzačními pomůckami, o služby terapeutické s doplňkovými formami rehabilitace, o služby vzdělávací a o asistenční služby. Některé služby poskytujeme i dětem s těžkým zrakovým postižením od věku 8 let (náročné kompenzační pomůcky, letní tábor).

Celý komplex služeb uzavírá základní sociální rehabilitaci čerstvě osleplých osob a poradenství základních kompenzačních pomůcek, zejména optických a optoelektronických pomůcek, realizované Tyfloservisem.

Jaké služby v rámci Denního centra sociálních služeb poskytujeme:

- pravidelnou osobní asistenci zejména zrakově postiženým seniorům, kombinovaně postiženým občanům, rodinám, kde oba manželé jsou nevidomí;
- jednorázové průvodcovské a ostatní asistenční služby na území města Brna všem zrakově postiženým nejen z Brna, ale i do Brna přijíždějících;
- tradiční předčitatelské služby na území města Brna všem zrakově postiženým;
- všestrannou poradenskou činnost (sociálně právní, pracovně právní, všeobecnou, krizovou) pro všechny zrakově postižené v celém Jihomoravském kraji;
- služby podporovaného zaměstnávání pro zrakově postižené, zejména poradenství a pomoc při úředních jednáních pro klienty z celého Jihomoravského kraje;
- vzdělávací, socioterapeutické a aktivizační programy s doplňkovými formami rehabilitace pro zrakově postižené z celého Jihomoravského kraje;
- veškeré služby spojené s kompenzačními pomůckami na bázi PC pro zrakově postižené klienty: odborně-technické poradenství a konzultace pro celý euroregion Jihovýchod a Zlínský kraj, výukový program pro klienty z Jihomoravského kraje (výuku v Kraji Vysočina zajišťuje TyfloCentrum Jihlava, o.p.s. a výuku ve Zlínském kraji zajišťuje TyfloCentrum Zlín, o.p.s.).

V závěru této zprávy jsou uvedeny číselné údaje o počtu obslužených klientů. Sledujeme počet klientů, počet zúčastněných klientů na jednotlivých aktivitách (tj. počet kontaktů s klienty) a také počet aktivit. Dále sledujeme geografické hledisko, tj. odkud klient je.

Kromě pravidelných aktivit jsme uspořádali řadu jednorázových akcí, které významně zpestřují program Integrovaného centra sociálních služeb pro těžce zrakově postižené.

Naše aktivity rozdělujeme na dlouhodobé a jednorázové, pro jednotlivce a pro skupinu. Dlouhodobé aktivity vyžadují nebo je u nich vhodná pravidelná účast klienta. Vyžadována je u dlouhodobých služeb individuálních. Skupinové aktivity mají významný motivační prvek při výměně zkušeností klientů. Velká většina našich služeb je poskytována ambulantně, tj. klient za službou dochází k nám, některé jsou svým charakterem terénní. Vzhledem k tomu, že nevládneme služební auto, terénní služby neposkytujeme mimo město Brno. Integrované centrum sociálních služeb pro těžce zrakově postižené lze rozdělit do několika samostatných činností:

- Centrum denních aktivit;
- Centrum pomůcek a informatiky;
- Centrum odstraňování bariér;
- Vydavatelská činnost – časopis Chaloupka;
- Letní tábor pro nevidomé děti.

Centrum denních aktivit

vedoucí centra: Marie Švejdomá (cda@tyflocentrum-bm.cz)

Sociální pracovníci: Mgr. Lenka Pláteníková, Jana Breitzetelová

Sociální pracovníci – terapeuti: Marie Baltusová, Zlata Zumrová

Metodický pracovník: RNDr. Hana Bubeníčková

Supervize: PhDr. Zbyněk Galvas

Dlouhodobé aktivity pro skupinu

- **výtvarná dílna pro nevidomé (HapAteliér):** jedná se o jednu z nejatraktivnějších aktivit vůbec. Jako důvod vidíme nedostatek příležitostí k manuální činnosti po ztrátě zraku. Význam této aktivity spočívá v přípravě klienta na pracovní rehabilitaci, resp. zaměstnání v některé z chráněných dílen. Aktivita významně napomáhá k získávání správných pracovních návyků a k možnému uplatnění na trhu práce.
- **kurzy sociálních dovedností:** jedná se o aktivitu, která významně přispívá k rozvoji osobnosti klienta po ztrátě zraku zejména v oblasti komunikace a mezilidských vztahů. V kurzu se klienti učí, jak navazovat kontakt bez zrakové kontroly, jak jednat s ostatními, kteří o postižení nic nevědí, jak jednat na úřadech, jak si říct o pomoc a také jak slušně nabízenou pomoc odmítnout, pokud není potřebná či žádoucí. Kurzy mají hluboký psychologický podtext a vedou k lepšímu pochopení postavení klienta a k jeho zlepšení.
- **kurzy rétoriky:** takto je pojmenován kurz, který volně navazuje na kurz předešlý, nicméně se jedná o prohloubení a procvičení získaných dovedností.
- **kurzy vaření a stolování:** jedná se o nadstavbový kurz rozšiřující a prohlubující znalosti ze základního (individuálního) kurzu, který pořádá Tyfloservis, o.p.s. nebo se jde o absolventy praktických škol. Tento kurz je určen pro menší skupinu dvou maximálně tří klientů tak, aby docházelo k výměně zkušeností. Celý proces přípravy jídla zahrnuje nákup surovin, samotnou přípravu a končí stolováním.
- **kurzy čtení Braillova písma:** jedná se také o nadstavbový kurz, ve kterém jde především o prohloubení dovednosti, potřebné pro vzdělávání a základní gramotnost, získání zájmu o literaturu. Prostřednictvím příloh slepeckých časopisů i výběrů zajímavé literatury z digitální knihovny dokumentů pro nevidomé připravujeme pro klienty materiál ke čtení. Se zajímavostí tématu se zvyšuje i zájem o tuto činnost.
- **literárně-dramatická dílna:** úzce navazuje na předešlou činnost, někteří absolventi těchto nadstavbových kurzů se pokouší psát vlastní povídky nebo skládat verše. Součástí této aktivity jsou návštěvy autorských čtení, které se konají na nejrůznějších místech v Brně, nebo návštěvy divadelních představení, na která klienti přicházejí seznámení s hraným dílem.
- **cvičení, pohybové aktivity:** tato aktivita doplňuje všestranný rozvoj klienta, vedle manuální a duševní činnosti, je možné navštěvovat jednotlivá nenáročná cvičení (cvičení s prvky jógy, cvičení na židlích). Tyto aktivity mají nesmírný význam zejména pro osoby se zrakovým postižením, které mají velmi omezené možnosti pohybu.

Jednorázové aktivity pro skupinu

- **stolní hry pro nevidomé:** jedná se o aktivity, které umožňují rozvíjet mentální schopnosti postřehu, soustředění, paměti apod. Nejedná se tedy jen o volnočasovou aktivitu, ale o cílený proces zlepšování dovedností klientů. V komplexu her nabízíme jednoduché i náročné hry (od Člověče, nezlob se po šachy). Hry jsou speciálně uzpůsobené pro hmatové vnímání.
- **exkurze, přednášky, výstavy:** tyto aktivity se opět snažíme přizpůsobit jinému způsobu vnímání. Exkurze a návštěvy výstav jsou domlouvány tak, aby klienti měli čas si „prohlédnout“ i hmatem exponáty nebo jejich kopie. Jednou z dlouhodobých aktivit, které u nás pravidelně probíhají, jsou cestovatelské besedy, které připravuje pracovník cestovní kanceláře s ohledem na zrakový handicap klientů. Místo diapozitivů a fotek, nosí na přednášky zajímavé předměty, zvukové nahrávky, případně exponáty, které lze vnímat jinými smysly.

Dlouhodobé aktivity pro jednotlivce

- **osobní asistence:** jedná se o pravidelné předem dohodnuté úkony, které zaškolený osobní asistent nebo dobrovolník vykonává pro nevidomé. Při přidělení osobního asistenta spolupracuje koordinátor osobní asistence s terénní sociální pracovnící. Jedná se o velmi významnou službu, kterou nám pomohlo zavést MPSV.

Důvodem zavedení této služby byly časté jednorázové výpomoci klientům, které se pravidelně opakovaly. Pro klienty osaměle žijící, v seniorském věku nebo kombinovaně postižené, odkázané na intenzivnější pomoc, je nesmírně psychicky zatěžující, pokud si mají opakovaně žádat o každodenní nebo opakovanou činnost ve svém okolí. Zejména senioři, kteří tvoří velkou skupinu klientů, dávají přednost pravidelné pomoci stejné osoby. Nejčastější úkony:

- čtení pošty, zpracování korespondence, předčítání časopisů;
- doprovody k lékaři, na nákupy, na vycházky a na naše akce;
- pomoc s tříděním nákupu, oblečení, věcí každodenní potřeby, označování domácích potřeb.

Jednorázové služby pro jednotlivce

- **poskytnutí informace:** pro těžce zrakově postižené klienty se jedná mnohdy o jedinou možnost, jak se dostat k informacím. Přes technický pokrok je stále hodně klientů (např. mezi seniory, kteří tvoří velkou část našich klientů, kombinovaně postižení, zejména s mentálním postižením, kteří tyto pomůcky z nejrůznějších důvodů používat nemohou. Samotné pomůcky nikdy nejsou schopny úplně bezezbytku kompenzovat zrakovou nedostatečnost. Poskytnutí informace tedy patří k základním sociálním službám nevidomým a jinak těžce zrakově postiženým osobám;
- **poradenství:** naše společnost poskytuje celou řadu poradenských služeb
 - a) **sociálně právní** (hmotné zabezpečení v nouzi, podpora zvýšeným životním nárokům těžce zdravotně postiženého člověka vyžaduje pomoc poradenskou, člověk obvykle tyto záležitosti potřebuje vyřídit v době počátků života bez zrakové kontroly, kdy ještě nemá dostatek dovedností, ani sil tyto záležitosti samostatně zvládat, zde nejvíce potřebuje pomoc)
 - b) **krizové** (zejména počáteční období, kdy se člověk ocitne mezi zrakově postiženými, bývá velmi kritické, je zapotřebí být připraven v takovou chvíli poskytnout klientovi útěchu, odvést jej od chmurných myšlenek a pokusit se jej motivovat k nějaké pro něj uspokojivé činnosti)
 - c) **všeobecné** (ztráta zraku znamená ztrátu důvěry v sebe sama, v to, co dokážu, je potřebné pomoci s některými provozními záležitostmi v domácnosti, vyřizováním soukromých záležitostí)
- **krizová intervence:** jedná se o odbornou službu psychologa, která obvykle vyplývá z krizového poradenství, kdy sociální pracovníce upozorňuje na neutěšený stav klienta a snaží se jej řešit odbornou pomocí;
- **asistenční služby:** na rozdíl od podobných služeb poskytovaných v rámci osobní asistence se jedná o jednorázově poskytované služby, které si klient objedná přes náš dispečink asistenčních služeb:
 - **průvodcovská služba:** je jednou z nejstarších služeb pro nevidomé a v Brně má dlouholetou tradici, je jednou ze základních služeb klientům. Nejedná se jen o doprovody klientů, kteří z nejrůznějších důvodů nevládnou prostorovou orientaci a samostatný pohyb (těm nabízíme služby osobní asistence). I klienti, kteří zvládli samostatný pohyb v exteriéru, tuto dovednost mohou uplatnit jen ve známém prostředí nebo na předem naučených trasách. V případě jejich potřeby je nutné jim poskytnout přesný a podrobný popis neznámé trasy nebo pomoci doprovodem.
 - **předčitatelská služba:** také se jedná o zcela jasně vymezenou službu klientům, kteří potřebují přečíst korespondenci, knihu, dokumenty apod. Sebedokonalejší kompenzační pomůcka nekompensuje ztrátu nebo značné omezení zraku stoprocentně. Existují případy, kdy není možné použít ani čtecí zařízení, jednak není přenosné a ne každý klient zvládne jeho obsluhu, neboť se jedná o technicky náročnou kompenzační pomůcku.
 - **ostatní jednorázové pomoci:** kromě průvodcovství a předčítatelství potřebuje zrakově postižený člověk spoustu drobných výpomocí, které sám nevládá, např. vyplnění formuláře, roztřídění a označení prádla, léků, potravin, kazet se zvukovými knihami, pomoc při nákupu, návštěvě knihovny atd.

- **terénní sociální práce:** jedná se o návštěvy sociální pracovnice v domácnosti, domově důchodců, v nemocnici apod., kde sociální pracovnice provádí nejrůznější výše popsané úkony, ale především šetření, jak nejlépe a efektivně můžeme klientovi pomoci, např. zajistit standardní pečovatelskou službu, ukázat v nemocnici, jak nejlépe pomoci nevidomému pacientovi, co sám zvládne a s čím musí sestry pomoci, domluvit pravidelnou osobní asistenci, napomoci po návratu z nemocnice při podávání léků, pomoc při vyřizování úředních záležitostí atd.

Mnohdy klientům pomáhá i samotná přítomnost sociálního pracovníka nebo osobního asistenta, se kterým může pohovořit, který jej vyslechne a pochopí jeho problémy, případně motivuje k možným aktivitám. Mnohdy rodinné zázemí i standardní pečovatelská služba poskytují pouze pomoc materiální.

Veškeré služby poskytujeme každý všední den celoročně s určitým omezením v době hlavních prázdnin, kdy pro klienty připravujeme speciální prázdninový program.

Centrum pomůcek a informatiky

vedoucí centra: Mgr. Radek Pavlíček (cpi@tyflocentrum-bm.cz)

Odborně techničtí poradci: RNDr. Hana Bubeníčková, Mgr. Radek Pavlíček
Instruktoři výpočetní techniky pro zrakově postižené: Bc. Vratislav Bareš, Zdeňka Vernarská, Petr Kusák
Externí instruktor a konzultant výpočetní techniky pro ZP: Josef Konečný

Dlouhodobé aktivity pro jednotlivce

- **nácvik obsluhy kompenzačních pomůcek:** jedná se o školení obsluhy technicky náročných kompenzačních pomůcek na bázi osobních počítačů, které jsou významným zdrojem informací, poučení, vzdělávání a možného pracovního uplatnění. Klientům nabízíme **kurzy základní**, které jsou zpravidla určeny začátečníkům, kteří se během nich seznámí se základy obsluhy kompenzační pomůcky, a **kurzy nadstavbové**, zpravidla určené pro pokročilejší uživatele, kteří v nich mohou zdokonalit a prohloubit své dosavadní znalosti.
Nácvik obsluhy technicky náročných kompenzačních pomůcek je vysoce kvalifikovanou pedagogickou činností se silným sociálním kontextem a jedná se s těžejší aktivitu Centra pomůcek a informatiky.

Jednorázové aktivity pro jednotlivce

- **poradenství při výběru kompenzační pomůcky na bázi PC** je určeno klientům, kteří žádají o příspěvek na pořízení pomůcky dle vyhlášky MPSV ČR 182/91 Sb. ve znění pozdějších předpisů včetně vystavení příslušného doporučení pro sociální referát obecních úřadů s rozšířenou působností v Jihomoravském a Zlínském kraji a kraji Vysočina. Žadatel má možnost si v našem Centru vyzkoušet dostupné kompenzační pomůcky na bázi PC a vybrat si tu, která jeho potřebám nejlépe vyhovuje.
- **rekondiční pobyt s výukou obsluhy PC** slouží klientům, kteří mají zájem o výuku obsluhy kompenzační pomůcky, spojenou s rekreačním vyžitím či setkáváním se stejně postiženými lidmi;
- **individuální konzultace** jsou určeny klientům, kteří potřebují zodpovědět dotazy, týkající se kompenzačních pomůcek na bázi PC, speciálních programů či jejich obsluhy; konzultace jsou poskytovány bezplatně;
- **technická podpora** slouží klientům, kteří vlastní kompenzační pomůcku a potřebují vyřešit problémy s jejím provozem; jedná se o službu s příspěvkem klienta;
- **Internetový klub** probíhá každý pracovní čtvrtek odpoledne, je určen všem těžce zrakově postiženým uživatelům PC, kteří jsou schopni samostatné práce s Internetem. Účast v klubu je bezplatná.
- **předávání sestav klientům** je služba, kterou provádíme na základě požadavku dodavatelské firmy. Tato služba obnáší zapojení, zprovoznění a základní seznámení s pomůckou přímo u klienta.

Centrum pomůcek a informatiky dále zajišťuje **speciální tisky** (ve slepeckém písmu či ve zvětšeném černotisku), **digitalizaci knih** (převod tištěné podoby knihy do podoby digitální pomocí OCR programu a ruční kontroly) a **tvorbu webových stránek**.

Instruktoři Centra pomůcek a informatiky se také podílejí na tzv. **metodických dnech** pro nové pracovníky v tomto oboru.

Centrum odstraňování bariér

konzultant pro odstraňování architektonických bariér: Josef Konečný (bariery@tyflocentrum-bm.cz)

- průběžná spolupráce s Dopravním podnikem města Brna: stížnosti našich klientů, týkající se cestování v prostředcích MHD, například na nevhodné chování řidičů (2), nezastavení vozidla u sloupku zastávky (6), nezapnuté venkovní hlásiče a pod.,
- průběžná spolupráce s Brněnskými komunikacemi: aktualizace seznamů ozvučených přechodů, požadavky na výměnu nefunkčních akustických zařízení na přechodech pro chodce (12 ks) i na ozvučení nových přechodů (10 ks),
- ve spolupráci s pracovníky firmy KORDIS: zvýšení soběstačnosti a bezpečnosti těžce zrakově postižených cestujících v systému IDS JMK, provedeno více než 20 místních šetření, na jejichž základě jsme vypracovali obecné návrhy na zlepšení přístupnosti šesti největších a nejfrekventovanějších přestupních uzlů tohoto dopravního systému,
- jednání s firmou Altech mobility o možnosti výroby kovových prvků pro umělé vodící linie,
- spolupráce s Českými drahami: řada podnětů ke zlepšení samostatného pohybu ZP cestujících na železnici, na Hlavním nádraží v Brně zajištěn nový kontakt na jejich průvodcovskou službu s nově stanovenými podmínkami jejího využívání, řešení problematiky samostatného cestování těžce zrakově postižených osob na železnici v rámci celé ČR,
- ve spolupráci se studenty fakulty sociálních studií: průzkumná akce zaměřená na zjištění současného stavu mluvení vozidel MHD (zkontrolováno 273 vozidel MHD, mluvilo jen přibližně 75% oproti deklarovaným 95 procentům všech vozidel, výsledek – přijata nápravná opatření),
- ve spolupráci se studentkou Katedry speciální pedagogiky Masarykovy univerzity v Brně: dotazníková akce zaměřená na zkušenosti a problémy těžce ZP osob s přestupem na vybraných přestupních uzlech IDS JMK v Brně, výsledky předány k dalšímu zpracování firmě KORDIS, konkrétní místní šetření na vybraných přestupních uzlech (Česká, Hl. Nádraží, Zvonařka, Královo Pole, Stará Osada, Halasovo náměstí, Mendlovo náměstí a Malinovského náměstí),
- ve spolupráci s pracovníky Galérie Vaňkovka: jednání o lepším zpřístupnění tohoto obchodně kulturního centra (zprovozněny hlasové majáčky, usilujeme o doozvučení přístupového schodiště na Zvonařce a uplatnění dalších, tentokrát hmatných a vizuálně kontrastních úprav),
- s pracovníky České spořitelny: testování mluvicího bankomatu v Brně, zjednodušený návod pro klienty na jeho používání,
- úřady městských částí města Brna: výzva k odstranění přerůstající vegetace, zasahující do pochozích ploch chodníků, odezva na tuto naši výzvu byla až překvapivě příznivá,
- iniciování odstranění nebezpečných překážek, které by mohly být zdrojem případných úrazů ZP chodců (nízko umístěná reklamní tabule a dopravní značka na Václavské ulici, neoznačené výkopy u Zetoru, zamezení přístupu pod eskalátory v supermarketu Globus a další),
- ÚMČ Brno – Židenice a Brno – Starý Lískovec: návrh zpřístupnění jejich úřadu těžce ZP osobám, včetně ekonomické náročnosti a kontaktů na dodavatele (Starý Lískovec - zde již realizováno),
- navázán kontakt s odborem technických sítí Magistrátu města Brna (informace o připravovaných rozsáhlejších stavebních pracích, které svým rozsahem zasáhnou do pěších zón),
- další spolupráce s Centrem dopravního výzkumu (testování a připomínkování nově vyvíjených orientačních systémů pro nevidomé),
- sledování průběhu realizace projektu na ozvučení všech železničních stanic a některých vybraných zastávek, zařazených v prvních dvou etapách do systému IDS JMK, na jehož přípravě jsme se v minulém roce aktivně podíleli,
- průběžně zasílání informací o změnách v MHD, připravovaných rozsáhlejších výlukách v dopravě aj našim klientům, používající elektronickou komunikaci,
- další užitečné informace: www.brno.braillnet.cz/mobilita.php.

Časopis pro zrakově postižené „Chaloupka“

Vydávání časopisu „Chaloupka“ pro zrakově postižené v Brně je realizováno již několik let.

Vychází ve čtyřech provedeních:

- tisk ve zvětšeném černotisku pro slabozraké;
- zvuková nahrávka na kazetě;
- tisk ve slepeckém písmu;
- digitální podoba (e-mail, na webu v textové verzi i jako MP3).

Na obsahové stránce pracují všichni pracovníci v podobě příspěvků z právě realizovaných i připravovaných akcí. Do jednotlivých rubrik přispívají i

- sesterská organizace Tyfloservis;
- místní odbočky SONS.

Časopis vychází 3x do roka.

Přehledná tabulka nárůstu odběratelů časopisu

forma časopisu / počet odběratelů	2001	2002	2003	2004	2005
ve slepeckém písmu	18	33	33	37	39
zvětšený černotisk	43	79	90	99	112
zvuková podoba	18	41	50	58	65
digitální podoba (e-mail/web)	14	38	137	162	163
celkem	93	191	310	356	379

* nárůst počtu odběratelů digitální podoby v roce 2003 byl způsoben zahájením rozesílky do konference im-info@konference.brailnet.cz.

Letní tábor pro nevidomé děti

hlavní vedoucí tábora: Mgr. Radek Pavlíček (tabor@tyflocentrum-bm.cz)

Letní rehabilitační tábory pro nevidomé děti mají několikaletou tradici. Naše společnost tábory pořádá od roku 2003. V roce 2005 se tábor konal v termínu od 16. do 30.7. 2005 na již tradičním místě jímž je tábořiště YMCA ve Veverské Bítýšce. Tábora se zúčastnilo 21 nevidomých dětí do 15 let, na organizaci se podíleli 3 zaměstnanci, 15 dobrovolníků, 5 nevidomých instruktorů, 5 osob pomocného personálu. Cílem tábora je začlenění dětí se zrakovým postižením do běžného života a zamezení sociální izolace v dospělosti, pomoc ještě v dětském věku odbourat strach ze sociálního kontaktu. Bohatou táborovou kroniku lze nalézt na webových stránkách naší společnosti (www.tyflocentrum-bm.cz/tabor).

Administrativně správní útvar

ředitelka společnosti: RNDr. Hana Bubeníčková (info@tyflocentrum-bm.cz)

asistentka ředitelky: Mgr. Alice Šustková (vedeni@tyflocentrum-bm.cz)

Chod společnosti, její řízení a správu zajišťuje administrativně správní útvar, sestávající se z ředitelky společnosti, asistentky ředitelky, pracovnice zajišťující úklid budovy a pracovníka zajišťujícího správu, údržbu a pochůzky. Ekonomická agenda je zajišťována externí firmou Sluto, s.r.o.

Metodika naší práce, způsob realizace služeb

Jak se o nás klienti dozví?

- vlastní časopis, který vydáváme,
- e-mailová konference,
- úzká spolupráce se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých na výměně informací členské základně,
- spolupráce s ostatními poskytovateli služeb,
- informovanost sociálních úřadů a lékařské veřejnosti účastí na konferencích, osobním oslovováním apod.

Pokud k nám klient přijde, mohou nastat dva případy

- a) ví přesně, jaké služby poskytujeme a co od nás potřebuje a službu od nás požaduje
- b) přichází se poradit s problémem, s jehož řešením byl na nás odkázán

Rozhovor – základní nástroj kontaktu s klientem

Klient nás musí obvykle osobně navštívit s případným doprovodem, který mu poskytne rodina či známí, nebo dopředu telefonuje a my mu průvodce k nám zajistíme. Velká většina našich služeb je ambulantní, tedy docházení do našeho střediska je potřebné. Zjištění potřebnosti služby se provádí pomocí rozhovoru, při kterém sociální nebo odborně technický pracovník zjišťuje potřebné informace k rozhodnutí o službě.

Smlouva o poskytnutí služby

Dlouhodobé aktivity individuální (kurzy nácviku PC pomůcek) vyžadují s klientem sepsat smlouvu o poskytnutí služby. Smlouvy o poskytování služby s klientem také sepisujeme v případě poskytování osobní asistence, případně i ostatních jednorázových asistenčních služeb. Součástí smlouvy je také seznámení klienta o jeho případné finanční spoluúčasti a podmínkách, za jakých služby poskytujeme, jaká má práva a jaké povinnosti.

Ukončení služby

Některé služby jsou klienty využívány dlouhodobě, jiné jednorázově nebo omezenou dobu. Je potřebné od klientů vhodným způsobem zjišťovat jejich spokojenost se službou. U některých služeb je měřítkem, že ji klient opět využije, že nás doporučí, u jiných typů služeb se může jednat o jeho zvýšení soběstačnosti, nalezení práce. Tyto pozitivní změny u klientů obvykle vedou také k vyšším nárokům na poskytování našich služeb.

Spolupráce

1. **Odesílání klientů, spolupráce nad jednotlivými potřebami klientů:** naší nejbližší spolupracující organizací je **brněnské pracoviště Tyfloservisu**, se kterým máme společné sídlo. Jedná se o poskytovatele služeb, který provádí sociální rehabilitaci právě osleplých lidí. Společně s jejich prací se jedná o ucelený komplex zdravotně – sociálních služeb nevidomým a jinak zdravotně postiženým. Naše služby se vzájemně doplňují. Tyfloservis přijme nového klienta a zjistí, že potřebuje poradit se spoustou záležitostí, doporučí naši sociálně právní poradnu, klient ještě neumí samostatně chodit, můžeme po určitou dobu poskytovat průvodcovskou službu. Až se k nám naučí chodit, může navštěvovat celou řadu dalších našich aktivit. Další naše spolupráce se odvíjí v oblasti kompenzačních pomůcek. Naší snahou je, aby klient obdržel co nejvhodnější kompenzační pomůcku. Spolupráce je patrná z našich společných letáků informujících o naší činnosti, ze společného působení na výstavách a přednáškách.
2. **Zvyšování kvalifikace, školení, práce kontaktních míst:** Významným partnerem je pro nás **Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých**. V místě našeho působení spolupracujeme s jejími odbočkami, jejichž mnozí členové obvykle patří mezi významné aktivisty, kteří provádí depistáž a odkazují klientům vhodné odborné služby. Ústředí SONS poskytuje našim pracovníkům celou řadu školicích aktivit ke zvyšování kvalifikace a odbornosti a to jak pro sociální pracovníky, sociálně právní poradce, tak i pro instruktory výpočetní techniky pro zrakově postižené uživatele.

Odkud klienti přicházejí

- Tyfloservis
 - v průběhu základní sociální rehabilitace, poskytované Tyfloservisem, klient potřebuje především služby sociální péče – především průvodcovskou a předčitatelskou službu. Dále potřebuje poradenství a zapojení do motivačních aktivit;
 - po ukončení základní sociální rehabilitace
 - další intervenční služby – zácvk s pomůckami na zpřístupnění informací (PC pomůcky), intervenční služby k udržení nabitých dovedností;
 - pracovní právní poradenství, případná možnost rekvalifikace, případné zapojení do volnočasových aktivit k zabránění psychopatologickým jevům způsobených frustrací klienta.
- členská základna SONS, která je schopna upozornit na osaměle žijící zrakově postižené občany;
- úřady s odbory sociální péče;
- lékaři, učitelé, zaměstnavatelé, sousedé.

Jak se s námi kontaktovat

- **osobně**: návštěvou ve středisku (v případě nutnosti zajistíme průvodce), ve většině případů je potřebný osobní kontakt a přítomnost ve středisku. Většina našich služeb je ambulantní;
- **písemně** na naši adresu a to v takové podobě, v jaké si klient vyžádá (slepecký tisk, zvětšený černotisk);
- **elektronicky** (e-mailem);
- **telefonicky**: Dispečink asistentů služeb s vyhrazeným telefonem pro příjem požadavků může sloužit i k prvnímu kontaktu. Nemusí zde klient žádat jen o konkrétní služby námi poskytované, ale na cokoli s čím má problémy a my zajistíme kontakt a nasměrujeme.

Postup při vyřizování žádostí

- ve většině případů je nutná návštěva klienta u nás (poradní den: čtvrtek 13 – 18 hod. nebo po vzájemné telefonické dohodě i jindy), pokud návštěvu u nás zdravotní stav klienta neumožňuje, navštívíme klienta sami (terénní sociální práce – poskytujeme jen v Brně);
- rozhovorem s klientem zjistíme potřeby a možnosti klienta (poradna, konzultace);
- na základě tohoto zjištění s přihlédnutím na možnosti a kapacitu centra nabídneme klientovi službu, resp. služby, účast na aktivitách, které pořádáme, nebo doporučíme klienta do jiného zařízení (Tyfloservis, Rehabilitační a rekvalifikační středisko Dědina, Ústav pro zrakově postižené v Brně Chrlících).

Spolupracující organizace a instituce

Tyfloservis, o.p.s., krajské ambulantní středisko Brno

- vzájemná individuální spolupráce v případě jednotlivých klientů (málokdy potřebuje klient služby jen Tyfloservisu nebo jen naše);
- zaškolování nových pracovníků (sociálních pracovníků, průvodců) v základech práce s nevidomým (jak nevidomého vést, na co si dát při kontaktu s nevidomým pozor, praktická cvičení i v terénu).

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých

- spolupráce při zajišťování kurzů dovedností potřebných k získání zaměstnání pro zrakově postižené;
- účast na školení pracovníků v oblasti sociálně a pracovní právní, v oblasti technické;
- spolupráce s právním oddělením SONS;
- celostátní semináře a výměny zkušeností.

Katedra speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity

- stáže studentů k získání praktických znalostí a kontaktů s nevidomými;
- odborná garance;
- školení pracovníků v oborech oftalmologie, tyflopédie, pedagogika a psychologie.

Obecní a krajské úřady (odbory sociálních věcí a další)

- posuzování vhodnosti kompenzačních pomůcek pro konkrétní žadatele;
- vzájemná informovanost o klientech a jejich oprávněných požadavcích;
- odstraňování architektonických bariér z hlediska osob se sníženou orientací v působnosti úřadu.

Cíl činnosti

Cílem činnosti je prostřednictvím našich služeb dosahovat větší samostatnosti a soběstačnosti klientů, zmírnit negativní důsledky jejich těžkého zrakového nebo jiného postižení:

1. rozšířit potřebnou znalost a rozhled těžce zrakově postižených klientů pomocí informační a kontaktní činnosti, přednáškami a exkurzemi;
2. zajistit smysluplné využití volného času i bez možnosti použití zraku a uspokojování specifických potřeb těžce zrakově postižených klientů poradenskou, asistenční a terapeutickou činností;
3. zvýšit soběstačnost a samostatnost těžce zrakově postižených klientů při každodenních i pravidelných úkonech vzdělávacími aktivitami zaměřenými na procvičování získaných dovedností;
4. dosáhnout větší soběstačnosti a samostatnosti prostřednictvím služeb na odstraňování informačních a komunikačních bariér ze života nevidomých, slabozrakých a ostatních zdravotně postižených osob se specifickými potřebami;
5. udržet těžce zrakově postižené v jejich přirozeném domácím prostředí prostřednictvím poskytování terénních i ambulantních asistenčních služeb.

Pozitiva současného stavu

- 1) dostupnost našich služeb, naše středisko je pro objednané klienty otevřeno denně od 9 do 17 až 18 hodin, v pátek do 15 hodin;
- 2) přizpůsobivost formy a doby služby potřebám klienta;
- 3) zvyšující se kvalifikovanost zaměstnanců, pravidelný nábor pracovníků dle potřeb;
- 4) zlepšila se spolupráce s ostatními organizacemi.

Negativa současného stavu

- 1) neustálá nejistota ve finanční oblasti, potřeba víceletého financování;
- 2) velmi se zhoršující technický stav domu, ve kterém provozujeme služby.

Jaké služby neposkytujeme

TyfloCentrum Brno, o. p. s. neposkytuje následující služby, může však zprostředkovat jejich zajištění u dalších poskytovatelů zdravotních či sociálních služeb:

- lékařskou péči, pečovatelské a ošetřovatelské služby;
- ubytování a stravování;
- půjčování knih;
- prodej pomůcek;
- základní nácvik dovedností sebeobsluhy a vaření v domácím prostředí klientů;
- výuku prostorové orientace a samostatného pohybu;
- kurz psaní a čtení Braillova písma pro začátečníky;
- nácvik vlastnoručního podpisu;
- výběr, doporučování a nácvik využívání kompenzačních pomůcek, které nejsou založeny na bázi PC;
- poradenství a testování žadatelů o vodící psy.

Přehled obslužených klientů a činnost společnosti v číslech

Centrum denních aktivit – TyfloCentrum Brno, o.p.s.

Sociální služby (skupinové)

Dlouhodobé	počet jednotlivých služeb	celkový počet zúčastněných		počet klientů	
typ		Brno	JMK	Brno	JMK
A	3	20	27	11	14
R	62	245	295	18	21
T	12	35	47	10	14
M	10	32	41	7	9
V	3	0	3	0	3
L	8	15	25	6	10
Σ	98	347	438	52	71
%		79	100	73	100

krátkodobé	počet jednotlivých služeb	celkový počet zúčastněných		počet klientů	
typ		Brno	JMK	Brno	JMK
C	40	250	253	17	18
H	10	13	24	9	14
E	22	193	204	46	69
Σ	72	456	481	72	101
%		95	100	71	100

Exkurze, přednášky, výstavy v přehledu

počet	akce	celkem klientů *)	klienti z Brna
1	Beseda se strážníky Městské policie	18	18
8	Cestovatelské besedy s Ing. Maderem	59	52
4	divadelní představení	33	30
1	Tyršův sad – soutěž v poznávání květin	25	21
1	Vyjížďka parníkem po Brněnské přehradě	30	24
2	Víkendový pobyt na Kuklíku s klienty	16	2
10	Další jednorázové výlety a výstavy	50	46
27	celkem	231	193
	%	100	89

*) v celkovém počtu klientů se objevují i klienti z jiných regionů mimo JMK

Sociální služby (krátkodobé, individuální)

typ	počet jednotlivých služeb		počet klientů	
	Brno	JMK	Brno	JMK
K	24	35	7	11
I	91	128	54	89
S	92	121	42	60
Σ	207	284	103	160
%	75	100	77	100

Poradenství

S – poradenství					
typ	počet jednotlivých služeb		počet klientů		
	Brno	Σ JMK	Brno	Σ JMK	
v	15	21	7	12	typ porad
s	35	48	20	30	
k	42	52	15	18	
Σ	92	121	42	60	
p	0	0	0	0	forma porad
t	27	37	14	20	
e	1	2			
n	34	52	17	29	
d	30	30	11	11	
Σ	92	121	42	60	
%	76	100	70	100	

Poradenství a konzultační činnost v oblasti odstraňování architektonických bariér:

V roce 2005 bylo poskytnuto v této oblasti **156** konzultací v celkovém rozsahu 58 hod. 25 min., konzultace v této oblasti poskytujeme i institucím, těch v roce 2005 bylo **98**.

Zastoupení žadatelů o konzultace:

z Brna a JM kraje	127	81,4 %
ze Zlínského kraje	2	1,3 %
z kraje Vysočina	4	2,6 %
z dalších regionů	17	10,9 %
ze Slovenska	6	3,8 %

Forma konzultací:

Telefonické	76	15 hod.
e-mailové	70	23 hod. 10 min.
návštěva u konzultanta	10	20 hod. 15 min.

Služby sociální péče (individuální)

typ	počet jednotlivých služeb		počet klientů	
	Brno	JMK	Brno	JMK
D	52	116	12	23
N	70	71	16	17
P	44	44	6	6
J	132	146	49	59
Σ	298	377	83	105
%	79	100	79	100

Vysvětlivky k tabulkám:

R – ruční práce a kurzy manuální zručnosti, hestetika, modelování	služby poskytované skupině	dlouhodobé kurzy	
T – kurz sociální komunikace (trénink chování v různých situacích)			
M – kurz rétoriky (umění mluvit, komunikovat, domluvit se)			
V – vaření, práce v kuchyni, stolování			
L – literární klub, literárně-dramatické aktivity *			
A – Aromaterapie – nový kurz			
C – cvičení, vycházky, pohybová kultura			
H – stolní hry, šachy			
E – exkurze, přednášky, výstavy, divadla			
K – krizová intervence (psycholog)			služby poskytované individuálně
I – poskytnutí informace			
S – sociálně-právní konzultace a poradenství, všeobecné poradenství			
v – všeobecné	typ porad		
s – sociální			
k – krizové			
b – odstraňování bariér	forma porad		
p – poštou			
t – telefonicky (mimo objednávání klientů)			
e – elektronicky			
n – návštěva ve středisku			
d – doma			
D – doprovod klienta (průvodcovská služba)			
N – návštěva u klienta doma, na pracovišti, ve škole			
P – předčitatelská služba na úřadu, doma, ...			
J – jiné jednorázové pomoci (pomoc s vyplňováním formulářů, ...)			

* (spolupráce s oddělením zvukových knih Knihovny Jiřího Mahena a s OS Manus)

Dobrovolníci v číslech

Celkový počet dobrovolníků, které máme k dispozici: 22

Počet dobrovolníků, které můžeme využít k průvodcovské službě: 15

Počet dobrovolníků, kteří chtějí pracovat jako přidělený osobní asistent: 13

Počet dobrovolníků, kteří chtějí pomoci při aktivitách TC: 16

Počet dobrovolných osobních asistentů v terénu: 13.

Složení podle pohlaví: ženy: 19 muži: 3

Věkové a profesní složení ukazuje následující tabulka:

Věk	do 30 let	30 – 40 let	40 – 60 let	nad 60 let
	10	4	4	4
profese	studenti	pracující	v inval. důchodu	v star. důchodu
	8	9	3	2

Praxe studentů, poradenství, konzultace

1. Bartoničková Jitka - studentka 3. ročníku na VOŠ knihovnických a informačních služeb v Brně Řečkovicech – zpracování dotazníkové akce pro KJM, zvukovou knihovnu.
2. Beránková Barbora, studentka 5. roč. PF- spec. pedagogika + francouzština - dotazníky o využití pomůcek.
3. Douchová Klára, studentka 5. roč. PF - spec. pedagogika - dotazník o podmínkách v městské dopravě a IDS. Dotazník byl v 1. fázi rozeslán J. Konečným e-mailem, dále je vyplňovala v TC.
4. Kolofíková Klára - FSS MU Brno, magisterské studium psychologie – konzultace

5. Novotná Romana, studentka PF MU, 5. roč. – spec. pedagogika – konzultace k diplomové práci na téma Mateřství zrakově postižené ženy.
6. Milan Růžička, student 2. ročníku FFS – dlouhodobá praxe, celkem 156 hodin, zapojení do činnosti TC a všestranná pomoc s klienty i při přípravě a zajišťování akcí.
7. Jiří Steinbauer, student 2. ročníku FFS – dlouhodobá praxe, celkem 156 hodin, zapojení do činnosti TC a všestranná pomoc s klienty i při přípravě a zajišťování akcí
8. Veselá Barbora, studentka 1. ročníku LF MU obor rehabilitace
9. Milan Pešák student PedF MU, 5 roč. spec. pedagogika – pomoc s dotazníky a grafickou úpravou diplomové práce na téma Vybrané aspekty zaměstnatelnosti občanů se zrakovým postižením
10. Petr Šiška - student Soc.Ped UHK, 5 roč. vychovatelství – konzultace diplomové práce na téma Internet v životě osob se zdravotním postižením.
11. Alena Dostálová – ESF MU – 2. ročník bakalářského studia – konzultace nad závěrečnou prací TyfloCentrum Brno, o.p.s. (Ekonomika neziskových organizací)

Kalendář akcí

- 9.4.2005 – jednodenní výlet do Jihlavy, prohlídka centra města, návštěva kostela sv. Jakuba, prohlídka osvětlených prostor, poslech varhan, návštěva pravoslavné kaple na náměstí – přednáška o historii kaple aj., beseda, podrobná prohlídka kaple, návštěva TyfloCentra Jihlava.
- 12.4.2005 beseda pro žáky na ZŠ Pastviny v Brně – Komíně, zúčastnily se 2 třídy 8. ročníků.
- 22.4. - 24.4.2005 - víkendový psychorehabilitační pobyt Kuklík – penzion Kukla, vycházky a sport. Informace o dění v TC, instrukce účastníkům týdenního rekondičního pobytu, psychologické konzultace Dr. Galvas.
- 9.5.2005 – jednodenní výlet do Olomouce, malá prohlídka města, výstava reliéfních dřevěných obrazů nazvaná „Nechte maličkých přijít ke mně“, návštěva TyfloCentra Olomouc.
- 11.5.2005 - setkání s hercem panem Ladislavem Lakomým při pásmu Ve stínu pohádkového lesa III. Psychologickou interpretaci pohádek provedl PhDr. Zbyněk Galvas. Účast: naši klienti, studenti školy Kamenomlýnská 2, ÚSP Chrlice, školy, veřejnost.
- 1.6.2005 jednodenní výlet do Strážnice – skanzen a zámek
- 13.6.2005 opakování úspěšné soutěže pro nevidomé „Poznávání květin hmatem“ v Tyršově sadě, průběžná příprava soutěžících, spolupráce se Veřejnou zelení města Brna.
- 21.6.2005 výlet parníkem – tradiční odpolední plavba po brněnské přehradě.
- 24.6.2005 jednodenní výlet do Dolních Kounic pro klienty navštěvující kurzy nácviku soc. dovedností a rétoriky, návštěva pravoslavného kostela se záměrem, aby účastníci měli možnost slyšet svoji řeč, svůj projev v jiném, méně obvyklém prostředí.
23. - 30.8.2005 – týdenní rekondiční pobyt na Kuklíku, odborný program, volnočasové aktivity, výlety a exkurze apod. Výborná spolupráce, dobrá odezva.
- 21.9.2005 jednodenní výlet do Lednice – zámek a skleníky, minaret, zámecký park.
- 1.10.2005 Soutěž v POSP TYFLOBRNO 2005.
- 4.10. 2005 první setkání se zrakově postiženými v Městské knihovně v Břeclavi – zahájení setkávání se ZP klienty z Břeclavska.
- 19.10.2005 zážitkový kurz řízení motorového vozidla na Masarykově okruhu
27. - 30.10. 2005 víkendový psychorehabilitační pobyt Kuklík, setkání účastníků rekondic, účastnili se však i další zájemci, vycházky a sport, výlet, psychologické konzultace Dr. Galvas.
- 10.11.2005 Den otevřených dveří
- 29.11.2005 první setkání se zrakově postiženými v Městské knihovně ve Znojmě – zahájení setkávání se ZP klienty ze Znojemska.
- 6.12.2005 druhé setkání v Městské knihovně v Břeclavi.
- 12.-15.11.2005 Vánoce v TyfloCentru

Školení, semináře, prezentační akce

- 23.2.2005 setkání NNO se zástupci KÚ JMK
- 18.5.2005 zasedání Krajské rady pro zdravotně postižené
- 13.-16.9.2005 účast na HOSPIMedice, seminář o kompenzačních pomůckách pro pracovníky soc. odborů
- 14.9.2005 setkání při přípravě TYFLOBRNO – pořádala Kancelář Brno – zdravé město
- 14.-16.10.2005 školení sociálně právních poradců a zkoušky
- 24.10.2005 setkání NNO na půdě MMB a KRZP

Centrum pomůcek a informatiky - Tyflocentrum Brno o.p.s.

Kurzy obsluhy kompenzačních pomůcek na bázi PC

Kurzy členíme na základní a nadstavbové. Základní kurzy jsou určeny začátečníkům, kteří získávají kompenzační pomůcku poprvé nebo přecházejí vlivem zhoršení zdravotního stavu na zcela jiný systém ovládání práce PC pomůcky nebo na zcela jiný speciální software. Na základní kurzy klienti přispívají formou obdrženého příspěvku na zácvek s pomůckou. Nadstavbové kurzy mají klientům umožnit rozvoj dovedností a znalostí, které získali v základním kurzu. Kurzy jsou organizovány v rámci školního roku. Časový harmonogram kurzů odpovídá školnímu roku (září – červen).

Členění kurzů podle typu kurzů:

počet hodin	kurzy dokončované z roku 2004	kurzy, které proběhly v roce 2005	kurzy započaté v roce 2005	celkem
nadstavbové kurzy	95	190	230	515
základní – digitální čtecí zařízení pro nevidomé	141	80	186	407
základní – digitální zvětšovací lupa pro slabozr.	38	0	14	52
základní – digit. zvětšov. lupa s hlas. podporou	145	140	159	444
celkem	419	410	589	1 418

počet kurzů	kurzy dokončované z roku 2004	kurzy, které proběhly v roce 2005	kurzy započaté v roce 2005	celkem
nadstavbové kurzy	4	10	11	25
základní – digitální čtecí zařízení pro nevidomé	7	2	8	17
základní – digitální zvětšovací lupa pro slabozr.	2	0	1	3
základní – digit. zvětšov. lupa s hlas. podporou	5	3	5	13
celkem	18	15	25	58

Členění kurzů podle regionu:

počet hodin	kurzy dokončované z roku 2004	kurzy, které proběhly v roce 2005	kurzy započaté v roce 2005	celkem
Brno	233	144	327	704
Jihomoravský kraj (bez Brna)	46	18	137	201
Kraj Vysočina	44	40	68	152
Zlínský kraj	60	208	41	309
Ostatní regiony ČR	36	0	16	52
celkem	419	410	589	1 418

počet kurzů	kurzy dokončované z roku 2004	kurzy, které proběhly v roce 2005	kurzy započaté v roce 2005	celkem
Brno	9	5	14	28
Jihomoravský kraj (bez Brna)	2	2	6	10
Kraj Vysočina	2	1	3	6
Zlínský kraj	4	7	1	12
Ostatní regiony ČR	1	0	1	2
celkem	18	15	25	58

Internetový klub

Počet klubů v roce 2005: 35
Celkový počet návštěvníků za rok 2005: 78
Počet pravidelných klientů: 5

Metodické dny

slouží ke vzdělávání instruktorů obsluhy PC pomůcek
lektoři: Zdeňka Vernarská, Bc. Vratislav Bareš
účastníci metodických dnů: 6
odučeno: 64 hodin

Kalendář akcí

30.3. Možnosti internetu pro začátečníky – přednáška v KJM (přednášející Mgr. Radek Pavlíček)
6.4. Možnosti internetu pro pokročilé – přednáška v KJM (přednášející Mgr. Radek Pavlíček)
13.-14.5. Tmavomodrý festival (připravili RNDr. Hana Bubeníčková, Mgr. Radek Pavlíček)
12.-16.6. Rožnov – celostátní týdenní setkání instruktorů (přednášející: RNDr. Hana Bubeníčková, Mgr. Radek Pavlíček, Zdeňka Vernarská)
1.-8.7. rekondiční pobyt s výukou práce s PC pomůckami – Kouty nad Desnou (5 instruktorů + 2 externí instruktoři)
24.-27.10. prezentace pomůcek na bázi PC pro ZP na veletrhu Invox (připravili RNDr. Hana Bubeníčková, Mgr. Radek Pavlíček, zúčastnili se Zdeňka Vernarská, Petr Kusák, Vratislav Bareš)
25.-27.11. Praha – Dědina - celorepublikové víkendové setkání instruktorů VT pro ZP

Praha – celostátní zkoušky instruktorů (odborný garant vzdělávacích kurzů RNDr. Hana Bubeníčková a člen celostátní zkušební komise Mgr. Radek Pavlíček)
27.4., 25.5., 2.11.

Konzultace

Konzultanti: Mgr. Radek Pavlíček, Zdeňka Vernarská, Petr Kusák, Bc. Vratislav Bareš

Počet hodin celkem za rok 2005: 160 hodin 46 minut

Počet konzultací v roce 2005: 362

Počet klientů, kteří využili konzultace v roce 2005: 157

Z toho 117 klientů využilo jedné až dvou konzultací
37 klientů využilo tři až devět konzultací
3 klienti využili deset a více konzultací

Z toho 56 klientů z Brna
32 z Jihomoravského kraje
36 ze Zlínského kraje
15 z Kraje Vysočina
18 odjinud

Co se nejvíce konzultovalo:

- výběr vhodné sestavy
- vypalování pomocí programu Nero
- práce se speciálními programy pro zrakově postižené
- práce s programy, jejichž ovládání není součástí základního kurzu (Excel, WinAmp, Skype)

Optimalizace výběru kompenzačních pomůcek na bázi PC pro zrakově postižené

Vystavená potvrzení o vhodnosti zvolené kompenzační pomůcky jsou výsledkem odborné poradenské činnosti. Následující tabulka zobrazuje počty a typy doporučených pomůcek.

Podle regionů s pravomocí obce rozšířenou působností:

typ pomůcky	4	5	6	7	7 *	13	13 *	8	9	10	11	12	m.	Σ	školení
Brno – střed	1	1			2	1					2			7	4
Brno – sever				1		1					1			3	1
Brno - Řečkovice					1									1	1
Brno – Bystrc		1			3						1		1	6	3
Brno – Kr. Pole		2			1						1			4	1
Brno - Líšeň					1	1								2	1
Brno - Černovice						1								1	
Brno - St. Lískov.				1										1	1
Brno - jih													1	1	
Brno – Vinohrady		1			1									2	1
Σ Brno	1	5	0	2	9	4					5		2	28	13
Boskovice		1												1	1
Hodonín		1												1	1
Ivančice	1	1												2	
Mikulov		1	1								1			3	1
Slavkov u Brna		1									1			2	
Šlapanice				1										1	
Tišnov	1						1							2	
Vyškov				1	1									2	
Znojmo	1						1							2	
Σ JMK bez Brna	3	5	1	2	1		2				2			16	3
Bystřice nad P.		1		1	1									3	1
Havlíčkův Brod		1		1										2	2
Jihlava		3			1						2			6	4
Mor. Budějovice				1										1	
Velké Meziříčí		1												1	1
Žďár nad Sáz.		1					1							2	1
Σ Kr. Vysočina		7		3	2	1					2			15	9
Kroměříž	1						1							2	
Luhačovice				3							1			4	2
Otrokovice				1							1			2	1
Rožnov pod R.							1							1	
Uherské Hradiště				1										1	1
Uherský Brod	1	1					1				1			4	1
Vsetín		1									1			2	1
Zlín				1										1	
Σ Zlínský kraj	2	2		6			3				4			17	6
Hradec Králové		1												1	
Litomyšl		1									1			2	1
Olomouc				1										1	
Σ Celkem	6	21	1	14	12	8	2	0	0	0	14		2	80	32

Vysvětlivky typů pomůcek k předešlé tabulce:

4	hmatové displeje	autonomní pomůcky	8	adaptér hlas. syntetizátoru	přídavné pomůcky
5	čtecí přístroj pro nevidomé		9	programové vybavení	
7	digitální zvětšovací lupa		11	tiskárna	
7 *	digitální lupa s hlas. podporou		12	zařízení pro přenos dat	
13	elektronický zápisník - notebook				
13 *	elektronický zápisník - spec. zař.				
M.	ozvučený mobilní telefon				

Tvorba a údržba webů

www.tyflocentrum-bm.cz	průběžná aktualizace
www.tyflocentrum.cz	průběžná aktualizace
www.vcizp.cz	vytvoření webu a průběžná aktualizace
www.tyfloservis.cz	vytvoření webu a průběžná aktualizace
www.chaloupka.org	vytvoření webu a průběžná aktualizace
www.kdocojak.cz	vytvoření webu a průběžná aktualizace
www.tyfloemploy.org	vytvoření webu a průběžná aktualizace

Technická podpora klientům

V roce 2005 jsme začali klientům poskytovat novou službu, spočívající v technické podpoře při poruchách funkčnosti PC pomůcek. Službu jsme poskytli celkem 32 krát, celkový čas strávený technickou podporou byl 72,5 hodiny. Tato služba je příspěvková a hradí si ji klient sám. Ceník je volen s ohledem na sociální postavení klientů a je platný pouze pro těžce zrakově postižené klienty.

Prováděné úkony: diagnostika závady či nefunkčnosti, zapojení komponentů a externích přídavných zařízení, instalace software, kompletní reinstalace, odvírování, každý úkon končí nastavením prostředí pro potřeby konkrétního těžce zrakově postiženého uživatele.

Součástí této podpory je i sestavení, přezkoušení funkčnosti a předvedení nové kompenzační pomůcky v místě bydliště klienta. Tuto službu provádíme po dohodě s dodavatelskou firmou, která hradí náklady, spojené s poskytnutím této služby. V roce 2005 jsme takto předali do užívání 34 pomůcek.

Výuka pro studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity Brno

- listopad – prosinec 2005, 5 setkání po dvou vyučovacích hodinách, 8 studentů, instruktor: Mgr. Radek Pavlíček. Výuka probíhala v rámci předmětu *Obsluha přístrojů pro oftalmopedy*, jejím cílem bylo seznámit studenty s kompletní nabídkou kompenzačních pomůcek na bázi VT pro zrakově postižené, umožnit jim tyto pomůcky si v praxi vyzkoušet a seznámit se s jejich ovládním.
- 9.12.2005 – 9 studentů – prezentace služeb TyfloCentra Brno, o.p.s. s důrazem na kompenzační pomůcky na bázi PC.

Další aktivity

Pracovníci Centra pomůcek a informatiky se podíleli i na realizaci dalších společných aktivit naší společnosti (soutěž v prostorové orientaci TyfloBrno 2005, zážitkový kurz řízení motorového vozidla na Masarykově okruhu, atd.).